

ЕВРОПЕЙСКИ НАДЗОРЕН ОРГАН ЗА ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ

Резюме на предварителното становище на Европейския надзорен орган по защита на данните относно преразглеждането на Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации (2002/58/ЕО)

(Пълният текст на това становище може да се намери на английски, френски и немски език на уебсайта на ЕНОЗД www.edps.europa.eu)

(2016/C 378/09)

РЕЗЮМЕ

В настоящото становище е изложена позицията на ЕНОЗД по ключовите проблеми, свързани с преразглеждането на Директива 2002/58/ЕО за защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (наричана по-долу „Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации“) в отговор на искане на Европейската комисия.

Нуждаем се от нова правна рамка за неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации, но ни трябва по-интелигентен, по-ясен и по-силен документ: имаме нужда от повече яснота, но и от по-добро прилагане на законодателството. Това ни е необходимо, за да се гарантира тайната на съобщенията — основно право, залегнало в член 7 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Допълнително се нуждаем и от разпоредби за допълване, а когато е необходимо, и за посочване с повече подробности на защитните мерки съгласно Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД). Освен това трябва също така да поддържаме настоящото, по-високо равнище на защита, при което Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации предоставя по-конкретни мерки, отколкото ОРЗД. За неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации следва да разполагаме с определенията в ОРЗД, териториалния обхват на регламента, механизмите за сътрудничество между правоприлагащите органи и за съгласуваност, както и с възможността за осигуряване на гъвкавост и насоки.

Обхватът на новата правна рамка трябва да се разшири. Така ще се вземат предвид технологичните и социалните промени и ще се гарантира, че на физическите лица ще се осигури едно и също равнище на защита за всички функционално равностойни услуги, независимо дали се предоставят например от традиционните телефонни компании, от интернет телефонията или чрез приложения за изпращане на съобщения през мобилни телефонни. Всъщност трябва да се отиде още по-далеч и да се защитят не само „функционално равностойните“ услуги, но и услугите, които предлагат нови възможности за комуникация. Новите правила следва също така да продължат да обхващат недвусмислено услугите за комуникация „машина-машина“ в контекста на интернет на нещата, независимо от вида на използваната мрежа или комуникационна услуга. Новите правила следва да гарантират и това, че поверителността на потребителските комуникации ще бъде защитена във всички публично достъпни мрежи, включително услугите Wi-Fi в хотели, кафета, магазини, летища и мрежи, предлагани от болниците на пациенти, от университетите на студенти и „горешите точки“, създадени от публичните администрации.

Съгласието следва да бъде действително, като се предлага свободен избор на потребителите, както се изисква съгласно ОРЗД. Не трябва вече да има „cookie walls“ („бисквитки“). С изключение на ясно определен набор от изключения (анализ на първа страна), комуникациите не трябва да бъдат обект на проследяване и наблюдение без свободно дадено съгласие, независимо дали чрез „бисквитки“, машинно снемане на пръстови отпечатащи или други технологични средства. Потребителите трябва да разполагат също така с лесни за ползване и ефективни механизми за даване и оттегляне на своето съгласие в браузъра (или в друг софтуер или друга операционна система).

За по-добра защита на поверителността на електронните комуникации настоящото изискване за съгласие за данните за трафика и местонахождението трябва също да се запази и засили. Приложното поле на тази разпоредба следва да се разшири с цел да бъдат включени всички, а не само традиционните телефонни компании и доставчиците на интернет услуги.

Новите правила следва освен това да дадат ясна възможност на потребителите да използват криптиране от край до край (без „задни вратички“ (*backdoors*) за защита на електронните си комуникации. Следва да се забранят декриптирането, обратният инженеринг или наблюдението на комуникациите, защитени с криптиране.

И накрая, новите правила за неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации следва да защитават срещу нежелани съобщения и да се актуализират и засилват, като се изисква предварително съгласие на получателите за всички видове нежелани електронни съобщения, независимо от средствата.

I. ВЪВЕДЕНИЕ И ПРЕДИСТОРИЯ

Настоящото предварително становище (Становището) е в отговор на искането на Европейската комисия (Комисията) към Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД), като независим надзорен и консултативен орган, да предостави становище относно преразглеждането на Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Вж. Ares(2016) 2310042 — 18.5.2016 г.

Консултацията с ЕНОЗД бе проведена успоредно с обществената консултация, организирана от Комисията, която беше отворена до 5 юли 2016 г. ⁽¹⁾ Комисията поиска и становището на работната група по член 29, в чието изготвяне ЕНОЗД взе участие като пълен член ⁽²⁾.

В това Становище се съдържа предварителната позиция на ЕНОЗД относно преразглеждането на Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации с акцент върху въпросите, по които мнението му бе изрично поискано от Комисията. Становището представлява също така приносът на ЕНОЗД към обществената консултация и като такова в него може да се разглеждат и други въпроси, непоччени изрично от Комисията в нейното искане за становище. Можем освен това да предоставим допълнителни консултации на следващите етапи на законодателната процедура.

Преразглеждането на Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации е една от ключовите инициативи на стратегията за цифров единен пазар ⁽³⁾, имаща за цел засилване на доверието и сигурността при цифровите услуги в ЕС с ударение върху гарантиране на висока степен на защита за гражданите и равнопоставени условия на конкуренция за всички участници на пазара на територията на ЕС.

Преразглеждането си поставя за цел да се модернизира и актуализира Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации като част от по-широките усилия за осигуряване на съгласувана и хармонизирана правна рамка за защита на данните в Европа. С Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации се доуточнява и допълва Директива 95/46/ЕО ⁽⁴⁾, която ще бъде заменена с приетия неотдавна Общ регламент относно защитата на данните (ОРЗД) ⁽⁵⁾. В Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации са изложени конкретни правила, чиято основна цел е да се гарантира поверителността и сигурността на електронните комуникации. С нея се защитават и законните интереси на абонатите, които са юридически лица.

XI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Значението на тайната на съобщенията, предвидена от член 7 от Хартата нараства със засилване на ролята на електронните комуникации в нашето общество и икономиката ни. Предпазните мерки, изложени в настоящото становище, ще имат ключова роля за осигуряване на успеха на дългосрочните стратегическите цели на Комисията, изложени в нейната стратегия за цифров единен пазар.

Съставено в Брюксел на 22 юли 2016 година.

Giovanni BUTTARELLI

Европейски надзорен орган по защита на данните

⁽¹⁾ Вж. <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultation-evaluation-and-review-eprivacy-directive>. Въпросникът може да бъде намерен на адрес: <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/EPRIVACYReview2016>.

⁽²⁾ Становище 3/2016 на работната група по член 29 относно оценката и преразглеждането на Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации (2002/58/ЕО) (WP240), прието на 19 юли 2016 г.

⁽³⁾ Стратегия за цифров единен пазар за Европа, Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, 6 май 2015 г. (COM(2015) 192 final), може да се намери на адрес: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&from=BG>.

⁽⁴⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).